Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004537

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ 389-С від 30.10.2026 року

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Материнко Володимир Олександрович
2. Volodymyr O. Materynko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-3803-3288

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 01-10-2026

Спеціальність за освітою: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Місце роботи здобувача: ТОВ "Кернел-Трейд"

Код за ЄДРПОУ: 31454383

Місцезнаходження: Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16878

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61.53

Тема дисертації:

1. Екосистема стимулювання економічного розвитку територій в умовах глобалізації та цифровізації

2. Ecosystem for Stimulating Territorial Economic Development in the Context of Globalization and Digitalization

Реферат/анотація:

1. У дисертації поглиблено теоретичні засади дослідження економічного розвитку територій на основі екосистемного підходу. Уточнено сутність поняття «екосистема економічного розвитку територій», яку запропоновано розглядати як відкриту багаторівневу систему взаємодії органів влади, бізнесу, населення, інституцій розвитку, освітньо-наукових установ та інших стейкхолдерів, спрямовану на забезпечення сталого відтворення економічного потенціалу території. Розвинуто наукові підходи до обґрунтування ролі екосистем у забезпеченні адаптивності, конкурентоспроможності та економічної резильєнтності територіальних громад. Узагальнено концептуальні засади функціонування екосистеми стимулювання економічного розвитку територій та обґрунтовано доцільність інтеграції екосистемного, цифрового, підприємницького та диференційованого підходів у систему управління територіальним розвитком. Удосконалено концептуальну модель екосистеми стимулювання економічного розвитку територій, яка поєднує суб'єктів розвитку, ресурсний потенціал, організаційно-економічні механізми, інструменти підтримки підприємництва та цифрові технології в єдину систему забезпечення сталого розвитку громад.

Розроблено структурно-функціональну модель організаційно-економічного механізму стимулювання економічного розвитку територій, яка, на відміну від існуючих підходів, інтегрує результати оцінювання економічної насиченості територій, їх економічної освоєності, цифрової зрілості територіальних громад та рівня розвитку підприємницької екосистеми. Проведено комплексну оцінку економічного розвитку територіальних громад Полтавської області. Розроблено методичний підхід до визначення економічної насиченості територій на основі системи просторових індикаторів та здійснено аналіз особливостей розміщення економічного потенціалу громад. Встановлено наявність суттєвих територіальних диспропорцій щодо рівня підприємницької активності, бюджетної спроможності та використання ресурсного потенціалу. Здійснено оцінювання рівня економічної освоєності територій на основі відносних показників у розрахунку на душу населення, що дозволило визначити ефективність використання людського, земельного та фінансового потенціалу територіальних громад. Для комплексного оцінювання рівня економічного розвитку удосконалено методичний підхід до формування інтегральних показників економічної насиченості та економічної освоєності із застосуванням процедури нормалізації показників. Проведено типологізацію територіальних громад Полтавської області на основі матриці стратегічного позиціонування територій, яка дозволила виокремити групи громад залежно від рівня економічного розвитку та обґрунтувати диференційовані підходи до формування стратегічних пріоритетів їх подальшого розвитку. Обґрунтовано напрями удосконалення механізмів стимулювання економічного розвитку територій в умовах глобалізації та цифровізації. Запропоновано концептуальний підхід до цифрової трансформації екосистеми стимулювання економічного розвитку територій, який розглядає цифровізацію як системоутворюючий чинник управління територіальним розвитком. Розроблено підхід до оцінювання цифрової зрілості територіальних громад, що базується на аналізі розвитку цифрової інфраструктури, цифрових компетентностей, цифрової економіки та цифрових сервісів. Удосконалено науково-методичний підхід до стимулювання розвитку підприємницької екосистеми територіальної громади шляхом переходу від адміністративної до сервісно-екосистемної моделі взаємодії органів місцевого самоврядування, бізнесу, інвесторів та інституцій підтримки підприємництва. Обґрунтовано доцільність застосування комплексу фінансових, організаційних, цифрових та партнерських інструментів, спрямованих на активізацію підприємницької діяльності, підвищення інвестиційної привабливості та зміцнення фінансової спроможності громад. Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання запропонованих методичних підходів та практичних рекомендацій у діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, агенцій регіонального розвитку та інших суб'єктів управління територіальним розвитком. Результати дослідження сприяють підвищенню ефективності управління економічним розвитком територій, формуванню сучасних підприємницьких екосистем, активізації цифрової трансформації та забезпеченню сталого розвитку територіальних громад в умовах глобалізаційних і післявоєнних викликів. Ключові слова: економічний розвиток територій, територіальна громада, екосистема економічного розвитку, екосистема стимулювання, цифровізація, цифрова зрілість, підприємницька екосистема, економічна насиченість, економічна освоєність, типологізація територій, стратегічне позиціонування, організаційно-економічний механізм, місцевий розвиток, конкурентоспроможність територій.

2. The dissertation provides a theoretical foundations of territorial economic development based on the ecosystem approach have been further developed. The essence of the concept of the “territorial economic development ecosystem” has been clarified and proposed to be considered as an open multi-level system of interaction among public authorities, business entities, residents, development institutions, educational and scientific organizations, and other stakeholders aimed at ensuring the sustainable reproduction of a territory’s economic potential. Scientific approaches to substantiating the role of ecosystems in ensuring the adaptability, competitiveness, and resilience of territorial communities have been advanced. The conceptual foundations of the functioning of the ecosystem for stimulating territorial economic development have been generalized, and the expediency of integrating ecosystem, digital, entrepreneurial, and differentiated approaches into the territorial development management system has been substantiated. The conceptual model of the ecosystem for stimulating territorial economic development has been improved by combining development actors, resource potential, organizational

and economic mechanisms, entrepreneurship support instruments, and digital technologies into a unified system aimed at ensuring the sustainable development of communities. A structural and functional model of the organizational and economic mechanism for stimulating territorial economic development has been developed. Unlike existing approaches, it integrates the results of assessing territorial economic saturation, economic development efficiency, digital maturity of territorial communities, and the level of entrepreneurial ecosystem development. The second chapter of the dissertation presents a comprehensive assessment of the economic development of territorial communities in Poltava region. A methodological approach to determining the economic saturation of territories based on a system of spatial indicators has been developed, and the peculiarities of the distribution of the economic potential of communities have been analyzed. An assessment of the level of territorial economic development efficiency was carried out using relative indicators calculated per capita, which made it possible to determine the effectiveness of the utilization of human, land, and financial resources of territorial communities. A typology of territorial communities in Poltava region was developed based on a matrix of strategic territorial positioning, which made it possible to identify groups of communities according to their level of economic development and to substantiate differentiated approaches to forming strategic priorities for their further development. The third chapter substantiates directions for improving mechanisms for stimulating territorial economic development in the context of globalization and digitalization. A conceptual approach to the digital transformation of the ecosystem for stimulating territorial economic development is proposed, whereby digitalization is considered a system-forming factor of territorial development management. An approach to assessing the digital maturity of territorial communities has been developed based on the analysis of digital infrastructure, digital competencies, the digital economy, and digital services. The scientific and methodological approach to stimulating the development of the entrepreneurial ecosystem of a territorial community has been improved through the transition from an administrative model to a service-oriented ecosystem model of interaction among local self-government bodies, businesses, investors, and entrepreneurship support institutions. The feasibility of applying a set of financial, organizational, digital, and partnership instruments aimed at enhancing entrepreneurial activity, increasing investment attractiveness, and strengthening the financial capacity of communities has been substantiated. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of applying the proposed methodological approaches and practical recommendations in the activities of public authorities, local self-government bodies, regional development agencies, and other territorial development management entities. The research findings contribute to improving the efficiency of territorial economic development management, fostering modern entrepreneurial ecosystems, promoting digital transformation, and ensuring the sustainable development of territorial communities under globalization and post-war challenges.
Keywords: territorial economic development, territorial community, economic development ecosystem, stimulation ecosystem, digitalization, digital maturity, entrepreneurial ecosystem, economic saturation, economic development efficiency, territorial typology, strategic positioning, organizational and economic mechanism, local development, territorial competitiveness.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Стрілець В.Ю., Материнко В.О., Сокіл А.А. Посередницькі механізми реконфігурації можливостей цифрових платформ для створення інноваційних бізнес-моделей МСП. Інфраструктура ринку. 2023. №

73. С. 101-106. DOI: https://doi.org/10.32782/infrastruct73-18

- Материнко В.О. Роль екосистеми стимулювання економічного розвитку в подоланні територіальних диспропорцій. Актуальні проблеми економіки. 2024. 10 (280). С. 153-160. DOI: https://doi.org/10.32752/1993-6788-2024-1-280-153-160.
- Материнко В.О. Просторове позиціонування територіальних систем за рівнем економічного розвитку (на прикладі територіальних громад Полтавської області). Фаховий Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2025. 11. С. 99-105. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-11-11601.
- Материнко В.О. Фактори та механізми еволюції систем економічного розвитку. Економіка та суспільство. 2025. № 80. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-126.
- Материнко В.О. Обґрунтування екосистемного підходу до стимулювання економічного розвитку на основі просторово-економічної діагностики та стратегічного позиціонування територій. Вплив воєнного стану та політика повоєнного відновлення України: національні стратегії, регіональна безпека та стійкість громад: колективна монографія / за заг. ред. В.Ю. Медвідь, Д.В. Дячкова, О.А. Галича, О.В. Калініченко, В.С. Лесюка. Полтава: ПП «Астрая». 2026. С. 175-184.
- Материнко В. О. Впровадження цифрової екосистеми у бізнес-процеси: сутність та переваги для підприємництва. Science and technology: problems, prospects and innovations: матеріали VII міжнар. наук.-практич. конф., м. Осака, Японія, 13-15.04.2023 р. Осака, 2023. С. 460-463. URL: http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12805
- Гаращенко Б. В., Материнко В. О. Роль держави в управлінні цифровими екосистемами підприємств. Scientific research in the modern world. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. Perfect Publishing: матеріали II міжнар. наук.-практич. конф., Toronto, Canada. 2023. Pp. 350-355. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/08/SCIENTIFIC-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-24-26.08.23.pdf
- Материнко В.О., Сокіл А.А. Складові діджитал-екосистеми підприємництва. Modern research in science and education: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чикаго, США, 11-13.01.2024 р. Чикаго, 2024. С. 958-962. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2024/01/MODERN-RESEARCH-IN-SCIENCE-AND-EDUCATION-11-13.01.24.pdf
- Материнко В.О. Кластерна політика в збалансованому розвитку територій. Матеріали IV-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Місцеве самоврядування в Україні та світі: теорія і практика» (м. Полтава, 5 листопада 2024 р.). Полтава: ПДАУ, 2024 р. С. 217-219.
- Материнко В.О. Бізнес-моделі та підприємництво в екосистемі стимулювання економічного розвитку територій. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференція «Підприємництво та бізнес-адміністрування: відновлення, сталий розвиток та інновації у післявоєнний час» (м. Харків, 1-28 лютого 2025 р.). Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2025. С. 73-75. URL: https://eprints.kname.edu.ua/67924/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202025.pd
- Материнко В.О. Екосистема стимулювання економічного розвитку територій. Матеріали V-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Місцеве самоврядування в Україні та світі: теорія і практика» (м. Полтава, 5 листопада 2025 р.). Полтава: ПДАУ, 2025 р. С. 44-47. URL: https://surl.li/qoevkz

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: рекомендації щодо соціально-економічного розвитку територій у воєнний та післявоєнний період.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0123U103799 0124U005228

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стрілець Вікторія Юріївна

2. Viktoriia Strilets

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9729-9210

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорофєєв Олександр Вікторович

2. Oleksandr V. Dorofieiev

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8608-0501

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: https://ror.org/01s344n79

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клочан В'ячеслав Васильович

2. Klochan Vyacheslav Vasylovych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Подільський державний університет"

Код за ЄДРПОУ: 22769675

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32316, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кононенко Жанна Андріївна
2. Zhanna A. Kononenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0074-8249

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рогоза Микола Єгорович
2. Mykola Y. Rohoza

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5654-7385

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Івана Банка, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Педченко Наталія Сергіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Педченко Наталія Сергіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Гудзь Тетяна Павлівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна